

Bilag 1 til KMU 27-02-19

Modeller for egenfinansiering af undergrundscontainere til affald i Viborg Kommune

1. Baggrund:

Viborg Kommune begyndte at etablere installationer til affaldsindsamling i undergrundscontainere i 2013. Der er i dag ca. 150 installationer af undergrundscontainere til affaldsindsamling i kommunen. En installation består typisk af to eller tre undergrundscontainere til forskellige affaldstyper.

Det er Viborg Kommune der har foretaget investering og etableringen af installationerne, og som varetager tømning af containerne, som faktureres brugergruppen. Brugergruppen består typisk af boligforeninger, som selv varetager den daglige oprydning af området omkring affaldsinstallationerne.

Der er afsat ca. 2. mio. kr./år i 2019 og i årene frem, til at etablere nye installationer.

- Én installation koster ca. 200.000 kr. (som derved dækker indsamling af alle fire affaldstyper jf. ny affaldsordning)
- Dvs. der er p.t. mulighed for etablering af 10 x installationer pr. år.

2. Efterspørgsel og forventede udvikling

Revas oplever en stor efterspørgsel på undergrundscontainere. Efterspørgslen opstår typisk i forbindelse med nyetablering/renovering af etageejendomme, eller hos eksisterende foreninger der i dag benytter traditionelle affaldsøer bestående af to- og fire-hjulede affaldsbeholdere og ønsker en pænere og mere integreret affaldsløsning.

Generelt fremhæves en række fordele ved undergrundscontainerne:

- Jorden omkring beholderen køler affaldet ned og minimerer dermed lugtgener fra affaldet.
- Stor kapacitet - én beholder dækker mange boliger og fylder mindre rent fysisk.
- Bedre arbejdsmiljø for servicemedarbejdere og renovationsfolk.

Revas har p.t. henvendelser om ca. 92 installationer med forventelig investering på 18,4 mio. kr. Med de nuværende midler, vil det sige en venteliste på op mod 9 år. Heri er ikke taget højde for nye ønsker der måtte opstå i perioden.

For at imødekomme den stigende interesse for undergrundscontainere foreslås etablering af en ordning for egenfinansiering af undergrundscontainere i kommunen. Punktet blev drøftet på Klima- og Miljøudvalgs mødet den 31. januar 2019 ([sag nr. 18](#)).

3. Modeller for egenfinansiering

Såfremt det besluttet at der skal etableres en ordning for brugerfinansierede undergrundsinstallationer til affald, foreslås én af følgende to modeller. For begge modeller gør sig gældende en række vilkår for etablering og drift, som er beskrevet i afsnit 4. Derudover vil der blive etableret en overgangsperiode, som er beskrevet i afsnit 5.

Model 1	Model 2
• 50.000 kr. kommunal tilskud pr. installation, resten er egenfinansieret. • Mulighed for etablering af op til 40 installationer pr. år med nuværende driftsbudget. • Kommunen sætter krav til placering, drift, design m.m. • Reduceret tømmepris forventet pr. 1. januar 2021.	• 100% egenfinansiering • Kommunen sætter krav til placering, drift, design m.m. • Reduceret tømmepris forventet pr. 1. januar 2021

Model 1: Egenfinansiering med kommunalt tilskud

- Viborg Kommune bidrager med et tilskud på ca. 50.000 kr. pr. installation. Resterende omkostninger afholdes af brugergruppen, som også vil være ejer af installationen.
- Med baggrund i nuværende budgettering af midler til undergrundscontainere, vil der være mulighed for tilskudsfinansiering af 40 installationer pr. år., som kan nedjusteres årligt afhængigt af efterspørgsel.
- Ordningen erstatter den eksisterende ordning for etablering af undergrundscontainere. Dette forventes gennemført i en overgangsperiode på ca. to år.

Model 2: 100% egenfinansiering

- Installationen er udelukkende finansieret af brugergruppen
- Viborg Kommunes eksisterende budgetterede midler til nyetablering af undergrundscontainere kan nedlægges i budget 2020 og i årene frem.
- Ordningen erstatter den eksisterende ordning for etablering af undergrundscontainere. Dette forventes gennemført i en overgangsperiode på ca. to år.

Undtagelser i særlige områder og forsøgsområder

For særlige områder i kommunen, herunder Arnbjerg og Viborg midtby (den gamle bydel), gælder særlige aftaler/vilkår for etablering af undergrundscontainere.

4. Vilkår for egenfinansiering af undergrundscontainere til affald

Nedenstående vilkår for egenfinansiering af undergrundscontainere til affald i Viborg Kommune, vil blive forelagt potentielle ansøgere i en udførlig guide, der vil blive gjort tilgængelig på revas hjemmeside eller ved henvendelse.

For egenfinansieringsløsninger (uanset om det er model 1 eller model 2) gør sig gældende en række vilkår (listen er ikke udtømmende):

- at etablering og placering af undergrundscontainere godkendes af Revas

- at installationen omfatter fuld sortering jf. Viborg Kommunes gældende regulativ for husholdningsaffald.
- at installationen ejes af brugergruppen herunder også i forhold til udskiftning af dele m.m.
- at undergrundscontainerne tilmeldes tømning ved Revas på gældende vilkår og en reduceret tømme pris (sammenlignet med den tømmepris der tilbydes kommunalt ejede installationer). Prisforskellen baseres på, at brugergruppen selv afholder investeringsomkostninger til finansiering af affaldsløsningen, som derfor ikke indgår i den tilbudte tømmepris. Tømmeprisen fastsættes årligt i forbindelse med endelig godkendelse af budgettet.
- at brugergruppens valg af design for undergrundscontaineren defineres ud fra en række kravspecifikationer der opfylder Viborg Kommunes krav for tømning af undergrundscontainere herunder frihøjde over installationen samt krog til hejsning, sikkerhedsforanstaltninger ved tømning m.m.
- at undergrundscontainerne udstyres med og opkobles til Revas "fuldemeldesystem" der registrerer fyldningsgraden i undergrundscontaineren og selv "kalder" på tømning efter behov.
- at der benyttes skiltning på undergrundscontaineren der opfylder Revas krav til design og kvalitet, samt at kommunens informationsmateriale benyttes.
- at daglig vedligehold og renholdelse af installationerne varetages af brugergruppen.

5. Overgangsperiode for udfasning af kommunalt etablerede undergrundscontainere

Såfremt det besluttet at der skal etableres en ordning for brugerfinansierede undergrundsinstallationer til affald, varsles samtidigt en overgangsfase med henblik på at udfase den eksisterende ordning for etablering af undergrundscontainere, herunder også at overføre de kommunalt etablerede eksisterende installationer til den valgte nye ordning.

Processen beskrevet for overgangsperioden er relevant, uafhængigt af valg af model for egenfinansiering. Der er dog taget udgangspunkt i, at overgangsperioden kan påbegyndes i indeværende år.

2019	2020	2021
• Fortsættelse af eksisterende finansieringsordning for undergrundscontainere • Option: Mulighed for 100% egenfinansiering til gældende tømmepris som hidtil dvs. tømmeprisen er ikke reduceret for 2019 og 2020. Tømmeprisen reduceres pr. 1. januar 2021.	• Nedlæggelse af eksisterende finansieringsordning for undergrundscontainere pr. 1. januar 2020. • Mulighed for egenfinansiering jvf. beslutning om model 1 eller 2 til gældende tømmepris som hidtil dvs. tømmeprisen er ikke reduceret for 2020. Tømmeprisen reduceres pr. 1. januar 2021.	• Mulighed for egenfinansiering jvf. beslutning om model 1 eller 2 til reduceret tømmepris gældende pr. 1. januar 2021.

For 2019 gælder:

- a) At den eksisterende kommunale finansiering af undergrundscontainere til affald fortsætter året ud jf. budget 2019 på samme vilkår og gældende tømmepris som hidtil.
- b) At der udarbejdes en udførlig guide for egenfinansieret etablering af undergrundscontainere til affald, der indeholder krav til design, specifikationer m.m.
- c) At der for 2019, sideløbende med a), tilbydes mulighed for 100 % egenfinansieret etablering af undergrundscontainere, jf. b), til gældende tømmepris som hidtil.
 - Tømmeprisen er ikke reduceret for 2019 og 2020. Tømmeprisen reduceres pr. 1. januar 2021.
 - Fastsættelse af en reduceret tømmepris for undergrundscontainere foretages i forbindelse med de kommende politiske drøftelser og principielle beslutninger om udformningen af affaldsgebyrer i Viborg Kommune generelt, som forventes gennemført frem til foråret 2020, hvor udarbejdelse af budgettet for 2021 påbegyndes.

For 2020 gælder:

- a) At den eksisterende kommunale finansiering af undergrundscontainere til affald nedlægges pr. 1. januar 2020.
- b) At brugergrupper med allerede etablerede kommunalt finansierede undergrundscontainere tilbydes:
 - Mulighed for at brugergrupper kan opkøbe kommunalt etablerede installationer. Hermed overgår den fortsatte drift på de gældende vilkår for egenfinansierede undergrundsinstallationer.
 - Mulighed for tidsbegrænset fortsættelse af kommunalt etablerede installationer på eksisterende vilkår. Tidsbegrænsningen fastsættes til en periode svarende til installationens afskrivningsperiode (på op til 15 år), og en deraf afledt endelig dato. Herefter har brugergruppen mulighed for at opkøbe og overtage installationen og den fortsatte drift på de gældende vilkår for brugerfinansierede undergrundsinstallationer, eller, at undergrundsinstallationen tilbage-tages og dermed afvikles. Er der fortsat behov for affaldsindsamling i området kan en ny ordning oprettes jf. de ordninger og produkter der tilbydes i området på tidspunktet.
- c) At der for 2020 tilbydes mulighed for egenfinansieret etablering af undergrundscontainere jf. beslutning om valg af model for egenfinansiering, til gældende tømmepris som hidtil. Dvs. tømmeprisen er ikke reduceret for 2020. Tømmeprisen reduceres pr. 1. januar 2021

For 2021 gælder:

- a) At der for 2021 tilbydes mulighed for egenfinansieret etablering af undergrundscontainere jf. beslutning om valg af model for egenfinansiering, til reduceret tømmepris gældende pr. 1. januar 2021.
- b) At alle brugergrupper med egenfinansierede undergrundscontainere tilbydes en reduceret tømmepris gældende pr. 1. januar 2021.

Sikring ift. affaldssortering.

Eksisterende installationer ejet af Viborg Kommunes vil blive planmæssigt opgraderet til fuld sortering jf. budget 2019 og 2020. Dette sikrer at allerede etablerede undergrundsinstallationer er forberedt og klar til fuld affaldssortering pr. gældende regulativ for husholdningsaffald ved evt. overdragelse og opkøb.